

Válka očima dítěte

Vypravěč: Jaroslav Řezníček se narodil roku 1932 v Lounech. S osmičlennou rodinou žil v malém přízemním domku v železniční kolonii. Dětství pana Řezníčka ovlivnila 2. světová válka, s jejími důsledky se setkal už v obecné škole.

Pamětník: Hned od září se od třetí třídy začala povinně vyučovat němčina, tělesné tresty byly na denním pořádku. Při vstupu učitele do třídy musel každý z těch učitelů hajlovat

Vypravěč: Válečné události ovlivnily i každodenní život Slávkovy rodiny.

Pamětník: Bylo nutné zatemnění, všude, v oknech nesmělo nic prosvítat, všude byla cedulička, výhružka vězením i smrtí, zákaz krátkých vln v rádiu, výhružka před posloucháním zahraničního rozhlasu. Tatínek měl Krystalku, tam tu dvoulampovku se sluchátkama chytil, i zahraniční rozhlas, kterej se nesměl poslouchat-dovnitř tak moc slyšet nebylo, ale přeci, měl strach.

Vypravěč: Rodina bydlela v Lounech. Před koncem války probíhaly nálety na závody v nedalekém Mostě a Litvínově. Slávkův tatínek se rozhodl vytvořit vlastní kryt, zvaný krecht.

Pamětník: Třásl se nám tabulky vod voken, když začaly ty nálety, když to bombardování, a že to vypadalo skoro jako že je to kousíček vod nás. A bylo to tak hrozně děsivé, že tatínek vykopal ten krecht do hloubky dvou metrů, přikryl ho trámkama, přesto dal nějaký listí a pytle a naházal na to zem a zasadil tam topinambury na to, takže jsme byli chránění před střepinama z náletu

Zvukový předěl

Vypravěč: Slávek byl pořád malým klukem, který toužil po dobrodružství.

Pamětník: Pak přišel najednou nápad tatínka s modrou páskou u mě. Maminka mě jí ušila a vyšila na ní MA já jsem se ptal, co je to to M? No, to je zkratka pro Melder, Melder znamená spojka. Tak až ta siréna oznámí, že je konec náletu, tak můžeš dojít domů, vem si tu pásku, nikdo tě zastavovat nebude, tak já jsem si říkal, to když mám pásku, tak teď můžu všechno. Byl nálet a bylo akutní nebezpečí- ulice vymetený, všichni do krytu, protože nikdo nevěděl, kde budou bombardovat a kdy začnou bombardovat, no a já jsme klidně vyšel ze školy a šel jsem domů. V klidu, že mám pásku- A došel jsem až domů, nikdo mě nezastavil, nikdo na ulici nebyl, ani policajt, nikdo.

Zvukový předěl (?)

Vypravěč: Těsně před osvobozením a v průběhu osvobození se staly události, na které pan Jaroslav dodnes nemůže zapomenout.

Pamětník: V Lounech shodilo todleto lehký letadlo dvě bomby a skutečně rozbili dva rodinný domy, jednopatrový, ve vobou byli moji spolužáci zrovna ze školy a voba to zabilo. V Lounech se objevili první revoluční gardy, a nějak pan Černý, měl vlčáka psa, měl přes rameno pušku a už měl i pistoli v pouzdře. A v těch polích před náma, v žitě, se schovával esesák. Já a moje sestra jsme vylezli do vylézáku na střeše a dívali jsme se, co se bude dít. Maminka křičela, plakala, přijďte domů, okamžitě dolů, aby vás ještě nezastřelili. A von skutečně ten esesák vystřelil, tím na sebe upozornil a tady ten pan Černý ho vyhledal, odzbrojil ho a vedl do kasáren. Ve středu večer přijížděly do Loun první ruský tanky. Vzali jsme si šeřík a běželi jsme je vítat-

Mně bylo o revoluci 13 a byl jsem zvědavěj strašně. Měl jsem co dělat, abych se dostal na to nákladní auto na stupátko a říkám, zdrávstvuj, vítáme vás a von najednou udělal čap a čap mě přes ty hodinky, přes ruku a von tady na tý levý ruce měl sedum hodinek, davaj časy, zařval. Vyšklub jsem se a seskočil z auta. Já ti dám, já tě budu vítat a ty mě ukradneš hodinky, to akorát.

Zvukový předěl

Vypravěč: Pan Řezníček si z války odnáší i tuto krutou vzpomínku.

Pamětník: Je tam kočárek, v kočárku mrtvý děcko zabudnutý nožem, za nim ležel chlap zabodnutej nožem, otec, za dál, asi 12 nebo 13 letej chlapec zabodnutej nožem a eště dál zabitá ta maminka. Tak já jsem se poprvé

v životě setkal s mrtvým člověkem a v takovymdle pořadí. Já sem nevěděl, estli se mám votočit a utíkat domů s hrůzou, hrůzou... To bylo prostě něco, zážitek na celej život. Já to vidim ještě i dneska, když se probudim v noci třeba a vzpomenu si na to.

Zvukový předěl

Vypravěč: Z Jaroslava vyrostl člověk plný optimismu, který věří v dobro. Přestěhoval se do Plzně, léta pracoval jako zubní laborant, oženil se, dodnes působí v Korandově sboru. Rád by mladým lidem vzkázal:

Pamětník: Pro Vás, abyste si vážili svobody, protože svoboda je úžasnej dar nejenom od pánaboha, ale i vod celýho okolí. A navíc nejenom svoboda projevu, ale i svoboda vyznání, protože aby ti někdo zakazoval, v co smíš věřit, v koho smíš věřit a v koho smíš doufat, to je přespříliš.